

PROJECTE D'INNOVACIÓ PEDAGÒGICA

#aquiproubullying

FEDAC LLEIDA

2019-2022

“

Som, fem i estem per TU

ÍNDEX

1.	DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE	2
2.	DIAGNOSI DE NECESSITATS	4
2.1.	Casos d'assetjament en el centre educatiu	4
2.2.	Tractament de l'assetjament en els documents de gestió de centre	4
2.3.	Valoració de la resposta donada a situacions d'assetjament	8
2.4.	Formació dels professionals	
3.	OBJECTIUS ESPECÍFICS I CRITERIS D'AVALUACIÓ	18
4.	ACTUACIONS, PLANIFICACIÓ I TEMPORITZACIÓ	20
4.1.	Actuacions de sensibilització per tota la comunitat escolar	21
4.2.	Actuacions de prevenció	21
4.3.	Detecció	23
4.4.	Intervenció	27
5.	ASPECTES ORGANITZATIUS	33
6.	RECURSOS	35
7.	MECANISMES D'AVALUACIÓ	36

Projecte d'innovació pedagògica #aquiproubullying (2019-2022)

Dades del centre educatiu	
Nom del centre	Codi
FEDAC Lleida	25002222
Correu electrònic	
c5002222@xtec.cat	
Municipi	Servei Territorial
Lleida	SSTT de Lleida
Nom del director/a o titular	Nom de l'inspector/a
Cristina Rourera Jovellar	Elena Relancio Ballester
Dades generals del projecte	
Nom del projecte d'innovació pedagògica	
#aquiproubullying (2019-2022)	
Etape educativa	Nombre total alumnes del centre: 547 alumnes
<ul style="list-style-type: none"> • Educació Infantil i Primària • Secundària 	

1. Descripció i justificació del projecte

Tot i que l'assetjament entre iguals és un fenomen que sempre s'ha produït als centres educatius, el context social actual afavoreix que aquesta problemàtica s'evidenciï amb més facilitat i per mitjans diversos, doncs a la convivència a l'escola hem d'afegir les xarxes socials i les relacions entre alumnes en activitats coescolars o les relacions entre famílies.

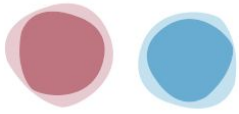
De la mateixa manera, la comunitat educativa està molt més sensibilitzada amb aquest fet, doncs és un tema que preocupa a la societat en general i del que sovint es parla als mitjans de comunicació. És per això que des de l'escola sentim la necessitat d'atendre i donar resposta a aquesta situació per tal de millorar la convivència a l'aula i al centre.

Les característiques del nostre alumnat, a més, justifiquen la necessitat de crear un pla d'acció integral compartit amb la totalitat del claustre i la resta de comunitat educativa mitjançant el qual tots i totes prenem consciència i alhora responsabilitat en la gestió i resolució dels conflictes entre alumnes i/o llurs famílies.

El nostre alumnat és divers en molts sentits i un dels reptes de l'escola és precisament treure el major profit de la riquesa de la diversitat.

La nostra població escolar prové de famílies de nivell socioeconòmic i cultural mitjà i mitjà baix, tot i que la situació econòmica actual està fent augmentar el nombre de famílies amb necessitats econòmiques.

El percentatge d'immigració és elevat (38%) i els llocs d'origen són molt diversos: Xina, Magreb, països de l'Est, Àfrica Central i Sud Amèrica. A més, comptem amb alumnes amb diferents necessitats educatives i d'escolarització compartida.

Derivat del caràcter de la nostra escola, hereu de l'ideari de les germanes dominiques, la nostra relació amb les famílies és inclusiva i vetllem perquè totes les persones sentin que formen part de la comunitat educativa, que són ben acollides i acceptades.

A més a més, podem dir que la mobilitat del nostre alumnat és alta i que cada curs arriben alumnes nous que s'incorporen al setembre o ja ben iniciat el curs.

A aquests factors s'hi afegeix el fet de ser una escola gran (550 alumnes aproximadament) i de comptar amb un gran ventall d'etapes educatives, des de l'Educació Infantil fins a 4t de l'ESO que, si bé poden enfortir els lligams i els vincles entre l'alumnat, també poden propiciar la perpetuació de situacions injustes i l'etiquetatge d'una part de l'alumnat.

Dins d'aquest context, hem detectat situacions de rebuig entre l'alumnat i, fins i tot entre les seves famílies. D'aquí que ens plantejem abordar el tema amb rigor, marcant les pautes de convivència que han d'ajudar a erradicar els possibles casos d'assetjament (bullying).

I és per totes aquestes raons que millorar la convivència al nostre centre és un dels objectius fonamentals recollits en el nostre Pla d'acció de millora de centre.

2. Diagnosi de necessitats

Pel que fa a la convivència al centre, i segons una enquesta realitzada a tot el claustre, podem considerar que a la nostra escola hi ha un bon clima (mitjà-alt) entre alumnes, professorat i famílies.

Els docents en general són conscients de que hi ha un pla d'acció definit, tot i que una part del professorat considera que no dóna resposta a la totalitat i la complexitat de les situacions i manifesten la necessitat d'establir unes estratègies clares, consensuades i que tothom conegui; alhora que veuen molt necessària la implicació i responsabilitat de tota la comunitat educativa en la posada en pràctica de les estratègies i actuacions per millorar la convivència al centre. En aquesta línia, el claustre està disposat a implicar-se des de diferents àmbits d'actuació: formant-se en resolució de conflictes, implementant dinàmiques entre alumnes de diferents grups, edats, nivells i etapes; com a referents del Programa d'Acollida del professorat novell i l'alumnat nou, del programa Happy, dels patis actius, dels projectes Aps de l'escola, etc.

De la mateixa manera, pel que fa a la prevenció de casos d'assetjament i ciberassetjament, la majoria del claustre coincideix en la necessitat de enfortir els vincles entre l'alumnat amb activitats grupals, internivells, intercicles i interetapes; fer una bona educació emocional i treballar de manera bidireccional valors com la confiança tant en un mateix com en els altres, el respecte, l'empatia, l'escolta, l'assertivitat, el silenci, etc. A més a més, continuar realitzant socioemociogrames per fer les barreges de classe i l'acció tutorial tant grupal com individual, semblen bones eines per detectar possibles casos de bullying.

Pel que respecta a la preparació del professorat, i derivat de la formació en hàbits per un bon lideratge que hem rebut, el claustre en general se sent preparat per promoure el benestar, tot i que la percepció baixa quan els preguntem sobre la preparació per fer front a la prevenció, abordatge, reparació i restauració en un cas de bullying. En qualsevol cas, el professorat sembla estar d'acord en que les accions que es poden implementar durant el curs escolar per a la promoció del benestar han de cobrir els diferents col·lectius que intervenen en la vida escolar: alumnes, equip docent i famílies; sent les més destacades el treball de competències socioemocionals, les activitats d'educació en valors o l'establiment de rutines per a la resolució dels conflictes.

Altres informacions que ens poden permetre realitzar una diagnosi de les nostres necessitats com a centre són:

2.1. Casos d'assetjament en el centre educatiu.

Per poder prevenir, detectar i abordar els possibles casos d'assetjament al centre, hem de diferenciar entre fets aïllats que amb una intervenció puntual queden resolts i aquells que s'allarguen en el temps i impliquen a més de dos persones. Per això, és important definir l'ASSETJAMENT ESCOLAR (BULLYING) com el maltractament (agressions físiques, verbals o relacionals) que rep **repetidament i al llarg del temps** un alumne o una alumna d'altres (un o varis) i té efectes de victimització en qui el rep. Abús de poder entre iguals. Genera angoixa anticipada abans de sortir de casa pel que li pot passar.

«Un comportament prolongat d'insult verbal, rebuig social, intimidació psicològica i agressivitat física d'uns infants cap a uns altres que es converteixen, d'aquesta forma, en víctimes dels seus companys.» (Olweus, 1993)

NATURESA	FORMA	
	DIRECTA	INDIRECTA
FISICA	Donar empentes Pegar Amençar amb armes	Robar objectes d'algú Trencar objectes d'algú Amagar objectes d'algú
VERBAL	Insultar Burlar-se Anomenar amb malnoms...	Parlar malament d'algú Difondre falsos rumors
DIGITAL	Trucades i missatges de text, correus electrònics. Fotografies i vídeos tramesos directament Participació en xats	Comentaris, fotografies i vídeos penjats a les xarxes socials de forma anònima. Suplantació de personalitat per enviar o publicar material comprometedor.
EXCLUSIÓ SOCIAL	Excloure No deixar participar...	Ignorar Fer com si fos transparent...

2.2. Tractament de l'assetjament en els documents de gestió del centre.

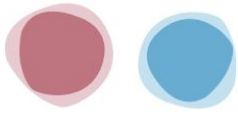
- **NOFC:** L'article 11 del NOFC contempla les normes de convivència, que defineixen les característiques de les conductes que s'han de promoure per a aconseguir:
 - a. El creixement integral de la persona.
 - b. Els fins educatius del centre, des del desenvolupament del caràcter propi i del projecte educatiu.
 - c. La implicació de la comunitat educativa.
 - d. Un bon ambient educatiu i de relació entre els personal del centre.
 - e. El respecte als drets de totes les persones que participen en l'acció educativa-evangelitzadora.

Són normes de convivència del centre i hauran de ser observades per tots els membres de la comunitat educativa:

- a. El respecte a la integritat física i moral i als béns de les persones que formen la comunitat educativa i d'aquelles altres persones i institucions que es relacionen amb el centre per la realització de les activitats i serveis.
- b. La tolerància davant la diversitat i la no-discriminació.

- c. La correcció en el tracte social, en especial, mitjançant l'ús d'un llenguatge educat.
 - d. L'interès per dur a terme el propi treball i funció amb responsabilitat.
 - e. El respecte pel treball i funció de tots els membres de la comunitat educativa.
 - f. La cooperació en les activitats educatives i convivencials.
 - g. La bona fe i la lleialtat en el desenvolupament de la vida escolar.
 - h. L'atenció en la neteja i imatge personal i l'observança de les normes del centre sobre aquesta matèria.
 - i. L'actitud positiva davant els avisos i correccions.
 - j. L'adequada utilització de l'edifici, del mobiliari, de les instal·lacions i del material del centre, d'acord amb la seva funció i amb les normes de funcionament, així com el respecte a la reserva d'accés a determinades zones del centre.
 - k. El respecte a les normes d'organització, convivència i disciplina del centre.
 - l. En general, el compliment dels deures que s'assenyalen en la legislació vigent i en el present document.
 - m. L'assistència i la puntualitat a les activitats educatives programades pel centre per l'assoliment dels objectius educatius.
- **Projecte de direcció:** Es contempla el següent objectiu específic:
 - Promoure la implicació i el compromís de tots els agents educatius en la millora de la convivència en el centre i l'entorn.
 - **Programació General Anual:** Estrictament relacinada amb el Projecte de direcció, la Programació General Anual recull un seguit d'objectius destinats a l'augment de la cohesió social.
 - a. Promoure que les actuacions de tots els equips estiguin presidides pel principi del guanyar-guanyar, objectiu del que es deriven les accions següents:
 - i. Crear departaments i comissions interetapes.
 - ii. Realitzar dues reunions a l'any amb els delegats i/o representants d'aula amb les directores pedagògiques per etapes.
 - iii. Realitzar una reunió a l'any dels delegats i/o representants d'aula amb les directores pedagògiques i la directora general.
 - iv. Portar a terme reunions trimestrals amb els diferents coordinadors d'EI, EP i ESO amb l'equip directiu fora de l'horari lectiu per tractar aspectes relacionats amb la millora dels resultats, la millora de la cohesió social i els objectius propis del projecte Avuixdemà.
 - v. Crear un Banc de Talents format per famílies per fer front a futures necessitats de l'escola i/o projectes curriculars. Informar a les famílies durant les reunions de famílies i recollir les dades en una graella.
 - vi. Crear una bústia de suggeriments gestionada per la figura del shaker per tal que tots els membres de la comunitat educativa (famílies, PAS, equip docent, etc) pugui fer arribar les seves propostes.

- vii. Afavorir espais de diàleg entre mestres i famílies.
- b. Establir vies de contacte amb les diferents entitats de l'entorn i els mitjans de comunicació local a nivell de centre, i general a nivell institucional, del que es deriva l'actuació:
 - i. Actualitzar els suros informatius situats al poliesportiu amb les diferents activitats que es desenvolupen al centre.
- c. Elaborar un protocol d'ús de la plataforma de gestió escolar, xarxes socials i publicacions a totes les escoles, com a eina de comunicació amb les famílies. D'aquest objectiu es deriven les següents actuacions:
 - i. Revisar i clarificar les diferents plantilles model i posterior presentació al claustre
 - ii. Crear un pla de comunicació que contempli els processos d'ús de totes les vies de comunicació amb les que comptem a l'escola.
- d. Obrir projectes solidaris i de voluntariat a la participació de les famílies en cada centre. D'aquí es deriven les accions:
 - i. Incloure a la graella del Banc de Talents un apartat per a famílies interessades en oferir un servei lingüístic a altres famílies novvingudes (Parelles lingüístiques).
 - ii. Fomentar la participació de les famílies en les activitats i projectes de l'escola mitjançant la creació de les figures del pare/mare delegat de curs.
- e. Fer seguiment de la trajectòria personal i professional dels alumnes que acaben l'escolarització al centre; objectiu del qual es deriva l'acció següent:
 - i. Crear una base de dades d'ex-alumnes des de l'any 1986 per poder informar-los de les activitats que es fan al centre i incloure'ls al Banc de Talents.
- f. Crear, dinamitzar i fer el seguiment d'una associació d'antics alumnes al centre.
- g. Millorar les expectatives socials i personals dels alumnes més desfavorits, objectiu pel qual es plantegen les següents accions:
 - i. Participar en projectes del Pla d'Entorn.
 - ii. Crear els Ajuts i/o Beques propis de FEDAC Lleida.
- h. Implementar estratègies metodològiques diverses per atendre la diversitat d'alumnes mitjançant les següents accions:
 - i. Realitzar trobades de coordinació setmanal de la CAD per etapes.
 - ii. Portar a terme mensual de les Directores Pedagògiques amb les psicopedagogues.
 - iii. Fer una reunió trimestral de les Directores Pedagògiques, psicopedagogues i membre de l'EAP.
- i. Dedicar espais i moments (celebracions, trobades, formacions, claustres, reunion,

etc) a viure el sentiment de plenitud que acompanya la vocació docent. Per això es deriven les accions que detallem:

- i. Crear unes sales de professors més acollidores.
- ii. Organitzar uns patis actius dinamitzats pel professorat.

- **Memòria Anual:** Recull de la valoració implementació dels objectius de convivència al centre (assolits, no assolits i a millorar).

2.3. Valoració de la resposta donada a situacions d'assetjament que s'hagin pogut donar.

Veient que el nombre d'incidències havien augmentat de forma significativa, i en concret els assetjaments en els seus tipus, vàrem fer una anàlisi de necessitats i es va acordar desenvolupar estratègies per a la prevenció i resolució pacífica de conflictes, impulsar la mediació com a solució, definir actuacions de resposta educativa, continuar amb el Programa de mediació entre iguals i seguir amb la renovació i actualització del Pla de Convivència, així com la seva difusió entre el professorat i resta de comunitat educativa.

A més, de presentar-nos al Programa #aquiproubullying.

2.4. Formació dels professionals.

Professor/a	Etap a	Formació	hores
Maite Posino	EI	Postgrau en Mediació i Resolució de conflictes de la UdL.	150h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	15h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Maite Grañó	EI	Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	30h
		Gestió dels trastorns greus de conducta als centres educatius (2019)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h

Pilar Vila	EI	Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	15h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Tània Fumàs	EI	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	30h
		Neurociència i Educació emocional: la màgia de les emocions (2019)	15h
		Elaboració del Projecte D'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
		Eines d'Educació Emocional aplicades a l'aula (2020)	15h
Héctor Fernández	EP	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
Vanessa Lara	EP	Resolució de conflictes i mediació (2010)	20h
		Com potenciar la intel·ligència emocional (2012)	20h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2014)	20h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Oportunitat d'aprenentatge per a tothom (2019)	30h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Elisabeth Moreno	EP	Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	15h
		Cinema i emocions. Un viatge a través de la infància. (2019)	15h

		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	20h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2018)	30h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Rafa Bueno	EP	Educació afectiva i violència. (2007)	16h
		Resolució de conflictes a l'aula. Relació de l'educació emocional i les habilitats socials. (2008)	20h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	15h
		Programació Neurolingüística i Educació emocional. (2012)	30h
		Coaching per a docents. (2015)	30h
		Competència social a l'aula. (2016)	30h
		Gestió de les conductes agressives. (2016)	30h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	30h
		Assertivitat (2017)	30h
		El coaching a l'aula. (2018)	30h
		Mindfulness a l'aula. (2018)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
Prevençió de la violència masclista en l'àmbit educatiu (2020)	20h		
Yolanda Carulla	EP	Atenció a la diversitat a l'aula (2001)	30h
		Gestió del temps i control de l'estrès(2007)	20h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h

		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Anna Capdevila	EP	Atenció a la diversitat a l'aula. (2001)	30h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Tècniques per la reducció de l'estrès del docent i eines per l'atenció plena de l'alumnat. Tècniques Mindfulness de l'Atenció Plena. Tècniques Mindfulness. (2015)	20h
		Cinema i emocions. Un viatge a través de la infància. (2019)	15h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva. (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Sònia Ramos	EP	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Mindfulness a l'aula : Tècniques de relaxació i atenció plena (2019)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Abel Tarragó	EP	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h

Mireia Blanco	EP	Prevençió de conflictes com a actes de mediació (2018)	8h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Verònica Upton	EP	Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Neurociència i Educació Emocional. La màgia de les emocions (2019)	15h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Liderar a la velocitat de la confiança (2020)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Alba Cases	ESO	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Miquel Capilla	ESO	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Postgrau en Educació Emocional (2013)	500h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica	30h

		#aquiproubullying (2020)	
Carles Gomila	ESO	Programa ÓRDAGO. Programa de promoció de la salut als centres educatius.(2010).	15h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Eva Sangenis	ESO	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2018)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Carlota Wetzel	ESO	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Coaching educatiu (2014)	20h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Com potenciar la Intel·ligència Emocional (2010)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2017)	20h
		Liderar a la velocitat de la confiança (2018)	20h
		Com potenciar la Intel·ligència Emocional (2010)	30h
Laura Ruiz	ESO	La mediació escolar com a eina de convivència (2018)	40h
		Programació neurolingüística (PNL) en entorns educatius (2017)	40h
		Coaching per a docents (2017)	40h
		Les intel·ligències múltiples i la diversitat a l'aula (2016)	40h
		Curs d'educació emocional (2013)	40h
		Escoles segures: Estratègies per prevenir i afrontar el bullying.	40h

		(2019)	
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Javi Badia	ESO	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Educar amb disciplina positiva (2017)	12h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Elaboració del Projecte D'Innovació Pedagògica #aquiproubullyng (2020)	30h
Òscar Rodon	ESO	Aprendre a ser PNL (2007).	30h
		Resolució de conflictes a l'Educació Secundària Obligatòria (2010).	20h
		Habilitats socials i resolució de conflictes pel professorat (2012).	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2014)	20h
		Ciberassetjament en l'àmbit educatiu (2014).	5h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016).	15h
		Gestió dels trastorns greus de conducta als centres educatius (2019).	30h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020).	30h
Juanjo García	EP	Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2016)	20h
		Liderar a la velocitat de la confiança (2020)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Ramon Tribó	EP	Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h

		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2011)	20h
Erika Jabato	EP	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Neurociència i Educació Emocional. La màgia de les emocions (2019)	15h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
Montse Bosch	ESO	Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2011)	20h
		Liderar a la velocitat de la confiança (2020)	20h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Núria Tarragona	ESO	Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2011)	20h
Roger Bergadà	EP	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	30h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2018)	20h
		Cinema i emocions. Un viatge a través de la infància. (2019)	15h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020).	30h
M. Ester Melet	ESO	Atenció a la diversitat a l'aula. (2001)	30h
		Aprendre a ser PNL (2006).	30h
		Programa ÓRDAGO. Programa de promoció de la salut als centres educatius.(2009-10).	15h
		Habilitats socials i resolució de conflictes pel professorat (2012).	30h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016).	15h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h

Dina Solé	ESO	Postgrau Escola de Directius, URL (2008/09)	1500
		Màster en coaching Executiu i Personal (2012/13) UPF	3000
		Màster Programació Neurolingüística, PNL 2013/4 i 2014/15	3000
		Constel.lacions Familiars (2016/17/18)	3000
		Ajudant formadors Constel.lacions Familiars (2018/19, 2019/20)	1500
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20h
		Formadora "Benestar docent"	30h
		Psicoteràpia Breu (2020)	20h
María Pascual	ESO	Inteligencias múltiples y proyectos de comprensión (2014)	10h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2015)	21h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Servei Comunitari	30h
Consol Vázquez	EP	Atenció a la diversitat a l'aula. (2001)	30h
		Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
		Habilitats socials i resolució de conflictes per al professorat (2012)	30h
		Cinema i emocions. Un viatge a través de la infància. (2019)	15h
		Els 7 hàbits de la gent altament efectiva. (2019)	20h
		Elaboració del Projecte d'Innovació pedagògica #aquiproubullying (2020)	30h
Montserrat Muntané	ESO	Els 7 hàbits de la gent altament efectiva (2019)	20 h
Neus Camarassa	EP	Alteracions Greus de la Conducta en Entorns Educatius (2016)	40h
Cristina Roura	ESO	Postgrado en la Práctica de valores en contextos educativos(2008)	200h

	La perspectiva intercultural en educació: com gestionar la diversitat cultural a les escoles, 2003	15h
	Resolució de conflictes a l'educació secundària obligatòria (2009)	20h
	Los 7 hàbitos de las personas altamente efectivas (2012)	20h
	Certificado internacional de coaching en Educación (2017)	50h
	Expert en centres escolars, escola de directius (2016)	516h
	Educació emocional i prevenció del bullying (2016)	15h
	Liderar a la velocitat de la confiança (2017)	20h

3. Objectius específics i indicadors d'avaluació

- **Objectius específics de centre d'acord amb els objectius generals del Departament d'Educació i les necessitats detectades mitjançant la diagnosi realitzada.**

La **finalitat del Programa d'innovació pedagògica #aquiprobulying** és aturar i revertir possibles situacions d'assetjament entre iguals alhora que es contribueix al desenvolupament de la competència social i ciutadana de l'alumnat.

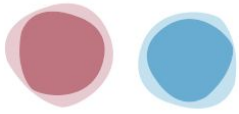
D'acord amb els objectius generals del Programa #aquiprobulying ens plantegem els següents objectius específics:

1. Sensibilitzar la comunitat escolar de la importància de prevenir i eradicar l'assetjament entre iguals.
 - a. Sensibilitzar a l'alumnat a les hores de tutoria, especialment el Dia Internacional contra l'assetjament escolar.
 - b. Sensibilitzar als professionals, docents i PAS.
 - c. Sensibilitzar a les famílies.
2. Formar la comunitat escolar per tal de prevenir, detectar i intervenir davant possibles situacions d'assetjament entre iguals.
 - a. Traspasar a tota la comunitat educativa la formació rebuda per part dels professionals docents de l'equip de referència del programa #aquiprobulying (reunions de pares, claudres...).
3. Apoderar i implicar l'alumnat per detectar i aturar els processos d'assetjament escolar mitjançant accions de servei a la comunitat.
 - a. Implicar i acompanyar l'alumnat en la detecció i actuació davant de possibles situacions d'assetjament escolar.
4. Prevenir possibles situacions d'assetjament en el centre educatiu.
 - a. Implementar activitats de cohesió de centre i prevenció de situacions d'assetjament (apadrinament, mediació entre iguals, videojoc Happy...).
5. Detectar, intervenir i aturar les situacions d'assetjament escolar.
 - a. Implementar el protocol d'assetjament escolar del centre.

- **En tot cas, formaran part dels indicadors, com a mínim, els següents:**

Els indicadors elaborats amb aquests objectius específics han de permetre definir el punt de partida del centre i, un cop implementat el projecte, valorar el grau d'assoliment dels objectius específics. L'avaluació del grau d'assoliment dels objectius generals i de l'impacte del programa es realitzarà a partir dels següents indicadors:

- a. Mitjana d'activitats de sensibilització realitzades per centre.
- b. Mitjana del percentatge de participació de cada sector de la comunitat escolar en les activitats formatives sobre el total de persones formades.
- c. Nombre d'alumnes que ha participat en accions del servei comunitari "Guaites" o en els "Equips X la convivència".
- d. Nombre d'actuacions per centre orientades a prevenir l'assetjament.

- e. Nombre de situacions d'assetjament detectades.
- f. Percentatge de casos en què s'ha aconseguit aturar i revertir el procés d'assetjament.
- g. Percentatge d'alumnes que considera que rep assetjament.

4. Actuacions, planificació i temporització

Els centres han de contemplar, com a mínim, les següents actuacions:

4.1. ACTUACIONS DE SENSIBILITZACIÓ PER A TOTA LA COMUNITAT ESCOLAR.

A tal efecte es programaran una sèrie d'activitats que aniran des de xerrades a tallers interculturals adreçats a la comunitat educativa: tallers de cuina, taller de lectura en veu alta, visualització de pel·lícules, xerrades sobre el ciberassetjament... A tall d'exemple algunes actuacions de sensibilització ja implementades a l'escola son:

I. Àmbit de la Comunitat Educativa:

A. Reunions de famílies:

Es presenten totes les activitats relacionades amb la millora de la convivència al centre.

B. Portes obertes:

Xerrada de sensibilització sobre l'educació emocional i la resolució de conflictes a càrrec de la formadora d'#aquiproubullying

II. Àmbit de Tutopia:

A. Sensibilització als alumnes cap al respecte de les altres cultures i religions.

B. Promoció d'accions que motivin a participar al professorat a les activitats que busquen fomentar la convivència entre els diferents membres de la comunitat educativa.

4.2. ACTUACIONS DE PREVENCIÓ:

I. Àmbit de formació

A. Formació als diferents sectors de la comunitat escolar pel que fa a la millora de la convivència i prevenció del bullying i cyberbullying (veure graella de formació del professorat).

B. Formació institucional FEDAC

C. Reunions i trobades d'acompanyament i seguiment amb el professorat que ha fet la formació institucional.

D. Reunions dels equips directius i diferents comissions de les 24 escoles FEDAC.

E. Congressos i Presentacions del Projecte Educatiu #avuixdemà2024

II. Àmbit pedagògic:

A. Revisió del pla de convivència anulament per part de la Comissió de Convivència.

B. Elaboració d'una normativa específica (inclosa en el pla de convivència i aprovada pel consell escolar) destinada a la resolució de conflictes i a la prevenció del bullying i cyberbullying.

C. Una hora de tutoria setmanal amb el grup classe.

D. Implementació del projecte Happy a 4t, 5è i 6è d'educació primària i a 2n d'Educació Secundària.

E. Projecte competencial (Complementària ESO) → treball dels guaites i mediació entre iguals.

- F. Projecte Filosofia 3-18 a l'educació secundària.
- G. Treball de l'educació emocional a totes les etapes educatives i amb gradació d'objectius i continguts a treballar.
- H. Càpsules Posa't en On a 5è i 6è d'Ep i 1r i 2n d'ESO a les hores de Tutoria.
- I. Parlem-ne: tutoria individualitzada i/o en petit grup.
- J. Creació de la figura del tutor/a de suport per curs.
- K. Tutoria entre iguals.
 - De 6è a 1r d'EP
 - De 5è a 2n d'EP
 - De 3r d'ESO a 1r d'ESO
- L. Implementació paulatina i graduada de la matèria de LEM (Líder en mí/7H) a totes les etapes educatives.
- M. Compte Bancari Emocional a totes les aules relacionat amb el projecte LEM.
- N. Espais d'aprenentatge internivell a Educació Infantil segon cicle.
- O. Apadrinament lector en les diferents llengües a l'etapa d'Educació Primària i altres matèries i/o projectes internivells (English Workshop a 4t i 6è d'EP)
- P. Aps: Projectes d'aprenentatge i servei a totes les etapes educatives, a nivell d'escola (petits-grans) i a nivell d'entorn amb diferents entitats socials de la ciutat (campanyes de recollida d'aliments, col·laboració amb el Banc d'Aliments, AFALL, menjadors socials...)
- Q. Servei Comunitari a l'ESO (repassos alumnes secundària als de primària)
- R. Pla d'entorn: Repàs alumnes 3r i 4t d'EP.
- S. Participació de les famílies i/o altres experts en els projectes d'aula.
- T. Disseny d'activitats que fomentin el coneixement i el respecte de la diversitat de l'alumnat (PAT).
- U. Participació i col·laboració conjunta amb FEDAC-Guisona.

III. Àmbit de Tutopia:

- A. Pregària del Bon dia: Reflexions amb els alumnes en forma de cites cèlebres, poemes i cançons al voltant de temes com la solidaritat, empatia, companyerisme...
- B. Racó de la Bona Notícia per reforçar el pensament positiu de l'alumnat.
- C. Grups CREC (esplai FEDAC)

IV. Àmbit de la Comunitat Educativa

- A. Implementació d'una cultura i un llenguatge LEM a tota la comunitat escolar.
- B. Cafès en família: Tertúlies dialògiques amb les famílies d'Educació Infantil.
- C. Creació de la comissió LEM de l'escola.
- D. Constitució com a escola FAR/LEM.
- E. Realització del pessebre vivent com activitat oberta al barri i amb participació de tota la comunitat educativa.
- F. Celebració de la cursa d'orientació, oberta a totes les famílies de la ciutat.
- G. Oferta d'activitats coescolars organitzades per l'escola.
- H. Inclusió en el pla d'acollida d'actuacions concretes per a facilitar la integració social de l'alumnat i les seves famílies.

- I. Català per a famílies xineses.
- J. Creació de l'associació d'antics alumnes Dominiques / FEDAC
- K. Creació de la figura dels pares/ mares delegats de curs.
- L. Participació de les famílies en el menjador escolar.

IV. Àmbit d'entorn:

- A. Aps: Projectes d'aprenentatge i servei a totes les etapes educatives, a nivell d'escola (petits-grans) i a nivell d'entorn amb diferents entitats socials de la ciutat (campanyes de recollida d'aliments, col·laboració amb el Banc d'Aliments, AFALL, menjadors socials...)
- B. Servei Comunitari a l'ESO.
- C. Participació en el Pla d'Entorn de l'IME.
- D. Realització de casal d'estiu a l'escola obert al centre.
- E. Préstec de les instal·lacions del centre per activitats del barri que estiguin d'acord amb la Missió de l'escola

4.3. DETECCIÓ:

I. Servei comunitari "Guaites", en el cas de centres de secundària.

Ha de formar part de la programació curricular d'una o diverses matèries de tercer i/o quart d'ESO definides en el pla anual de centre. Així, comprèn una part d'aprenentatge vinculada al currículum que es realitza dins l'horari lectiu i un servei actiu a la comunitat educativa.

El servei comunitari de Guaites tindrà com a finalitat detectar i aturar possibles situacions d'assetjament i altres accions que dificultin les relacions entre iguals. Durant el temps que facin el servei comunitari de forma pràctica aprendran a implicar-se, deixant de ser observadors del que passa al seu voltant i prenent consciència de la necessitat d'actuar i comprometre's en la millora de la convivència i en la gestió positiva dels conflictes.

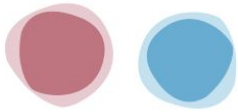
La selecció dels guaites es farà a partir dels alumnes que es presentin voluntaris i dels que proposin els seus companys, per tal d'assegurar que tinguin un perfil adient i siguin alumnes considerats pels altres com a referents positius.

Funcions dels guaites:

- Observar fets que puguin derivar en situacions d'assetjament.
- Estar atents a companys que necessitin ajuda, perquè se senten insegurs, exclosos, amenaçats o agredits.
- Intervenir davant les situacions que es considerin lleus o moderades.
- Derivar les situacions que es considerin greus.

II. Suport entre iguals "Equips X la convivència", en el cas de centres de primària.

Els Equips X la convivència tenen com a finalitat detectar i aturar aquelles accions que

dificultin les relacions entre iguals i malmetin la convivència i promoure tant estratègies de gestió positiva dels conflictes com mesures restauratives de tal manera no arribin a donar-se situacions d'assetjament.

Les funcions dels Equips X la convivència són:

- Observar i detectar situacions que trenquen la convivència i enregistrar-les
- Estar atents a companys que necessitin ajuda perquè se sentin insegurs, exclosos, amenaçats o agredits
- Analitzar les situacions conflictives i fer propostes d'intervenció.

III. Altres instruments de detecció (enquestes, sociogrames, canals de denúncia...).

- A. Socioemociogrames → Prova autoavaluativa dirigida als alumnes a través de la plataforma [Habilmind](#) per valorar algunes de les competències emocionals, juntament amb tècniques sociomètriques, el resultat dels quals ens ofereixen una visió global, mitjançant diagrames, de les habilitats socials i emocionals presents a l'aula. Aquesta eina s'utilitza al primer trimestre amb el grup classe per determinar el grau de cohesió a l'aula i al tercer trimestre amb els dos grups classe per ajudar en la barreja de grups.
- B. Qüestionari [Zoom 1t](#) per l'ESO → és una solució online per detectar el nivell de risc i els casos i tipus de bullying, cyberbullying i abusos sexuals a les escoles.
- C. Enquesta de satisfacció de l'alumnat: Permet que l'alumnat manifesti anònimament qualsevol situació que l'inquieti dins del marc escolar: relacions entre iguals, relacions amb el professorat, qualitat educativa, metodologies emprades a l'aula...
- D. [Qüestionari sobre la percepció de l'assetjament de l'alumnat](#) → que permet detectar possibles situacions d'assetjament o ciberassetjament en l'entorn escolar. El qüestionari està constituït per 30 ítems, agrupats en 3 blocs: percepció general, les víctimes i els autors. A partir d'aquesta plantilla els centres poden editar els seus propis formularis.
- E. Tutoria grupal
- F. Tutoria individualitzada o en petit grup (Parlem-ne)
- G. Entrevistes amb les famílies
- H. [Unitat didàctiques](#) per a l'alumnat i les famílies per detectar i aturar l'assetjament i el ciberassetjament dins del marc del programa #aquiproubullying
- I. Indicadors

Els casos d'assetjament i ciberassetjament solen donar-se lluny de la vigilància dels adults i la majoria dels casos no són denunciats.

Les víctimes d'assetjament i ciberassetjament solen tenir un gran sentiment de culpa per no haver pogut gestionar la situació d'una altra forma, haver proporcionat informació personal a les xarxes socials o no haver estat capaços de tallar la situació. Tot plegat incideix en la dificultat de no compartir-ho amb ningú. Els indicadors observables des de l'àmbit escolar i familiar en un nen o en un adolescent que és assetjat o ciberassetjat són de tipologia molt diversa. És important estar atents i tenir

present que la persona maltractada pot manifestar més d'un símptoma i de diferent categoria. Tanmateix, l'observació d'alguns d'aquests indicis no ha d'associar-se exclusivament a una conducta d'assetjament o ciberassetjament. Caldrà ser molt curiosos ja que aquests indicadors poden estar associats a altres problemàtiques.

Indicadors físics	
1	Sovint presenta nafres, talls o blaus inexplicables..
2	Presenta trastorns psicossomàtics (mal de panxa, mal de cap, vòmits...).
3	Manifesta canvis en les pautes de menjar : sovint hi ha disminució de les ganes de menjar i pèrdua de pes.
4	S'expressa amb dificultat i fins i tot quequeja
5	Té problemes de son .
6	Presenta tics nerviosos ..
Indicadors conductuals	
1	Evita anar a determinats llocs , classes, falta dies determinats...
2	Fa absentisme i pot arribar a l' abandonament escolar .
3	Presenta una actitud hipervigilant, de recel.
4	Sovint està sol , no té amics i/o és rebutjat pels companys.
5	Presenta canvis sobtats en les rutines diàries (no vol anar al pati, no vol seure en un lloc, vol quedar-se a la classe, demana que el mestre l'acompanyi, etc.).
6	Baixa el seu rendiment acadèmic .
7	No troba, perd o li prenen les coses sovint.
8	Sovint és intimidat o molestat, es fiquen amb ell o està ficat en baralles en què es troba indefens.
9	Comença a amençar o agredir altres nens més petits.
10	Sempre explica històries, diu mentides , fa estranyes justificacions.
11	Es culpa dels problemes o les dificultats.

12	No vol anar al centre educatiu o s'aïlla dels seus companys.
Indicadors en relació amb l'ús d'eines tecnològiques	
1	Està pendent constantment que el mòbil o l'ordinador estiguin encesos i disponibles, inclús quan dorm. 23 4 5 6 7 8
2	Es mostra enfadat , depressiu o frustrat després d'utilitzar l'ordinador.
3	Deixa d'utilitzar l'ordinador de forma sobtada .
4	Mostra canvis sobtats de comportament després d'una trucada, missatge, accés a una xarxa...
5	Dona la contrasenya de correu o d'alguna xarxa amb facilitat.
6	Comparteix dades personals en diferents xarxes socials, com: facebook, tuenti o videojocs en línia...
7	Intercanvia fotos o vídeos i informació personal per WhatsApp, Gossip, Informer....
8	Accepta com a amics persones desconegudes .
Indicadors emocionals	
1	Expressa canvis sobtats d'humor , d'estats d'ànim o de comportament.
2	Expressa inseguretat i /o ansietat .
3	Li costa controlar-se .
3	Mostra poques habilitats socials (especialment assertivitat).
5	Mostra un aspecte contrariat, trist, deprimit i/o temorenc sense motiu aparent.
6	Plora amb facilitat i/o sovint s'angoixa emocionalment.
7	Es tanca en si mateix, evitant relacionar-se amb els amics o amb la família.
8	Es preocupa excessivament per la seva seguretat personal: dedica molt de temps i esforç a pensar i preocupar-se per trobar trajectes i espais segurs.
9	S'obsessiona per la seva alçada o pel seu pes, o altres trets físics.
Per part dels companys	

1	Se'n burlen i li fan bromes desagradables, l'insulten, etc.
2	Li fan arribar notes o missatges electrònics insultants o amenaçadors.
3	Li donen contínuament la culpa de les coses que surten malament.
4	No li parlen, l' ignoren .
5	L'anomenen amb malnoms .
6	Mai no el conviden a festes o activitats fora de l'escola.
7	En els jocs d'equip sempre és dels últims en ser triat .
8	Coaccionen els possibles amics per tal que no interactuïn amb ell.
9	Rebutgen seure al seu costat.
10	Se'n burlen i el rebutgen pel seu aspecte físic, per com vesteix, per la seva forma de ser, per la seva orientació sexual...

4.4. INTERVENCIÓ

La finalitat de la intervenció és aturar l'assetjament i ciberassetjament, evitar que es torni a produir i restaurar les relacions interpersonals a l'aula i el clima de centre. La intervenció ha d'anar orientada a desenvolupar en l'alumnat aquelles competències i habilitats que els permeti relacionar-se de manera positiva amb si mateixos i amb els altres.

Seguirem les 7 fases d'intervenció proposades en el [Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals publicat](#) pel Departament d'Educació.

En les diferents fases s'ha tingut en compte:

- A. Estratègies de suport a la víctima i a l'assetjador.**
- B. Dinàmiques d'intervenció grupal: xarxa de suport, cercles de confiança...**
- C. Suport de professionals especialitzats (EAP, orientadors...).**

Les fases són les següents:

I. **FASE 1: Mesures d'urgència**

Quan la direcció del centre té la certesa que s'ha produït o s'està produint una situació d'assetjament i ciberassetjament entre iguals, cal intervenir de manera immediata, eficaç i contundent, però no precipitada ni improvisada, per tal d'aturar aquesta situació i garantir la seguretat de l'alumne que ha estat assetjat. Cal, també, fer una condemna seriosa dels fets i insistir en el grau de permissivitat zero per part del centre educatiu respecte a tot allò que atempti contra la convivència. Objectius:

- Aturar l'assetjament i/o el ciberassetjament.
- Confortar l'alumne/a que ha estat assetjat i/o ciberassetjat.
- Notificar a l'alumne/a que ha assetjat i/o ciberassetjat.
- Comunicar-se amb les famílies.
- Confegir un mapa de seguretat

II. FASE 2 : Protecció a l'alumne/a assetjat/da i/o ciberassetjat/da

Tot alumne que ha patit assetjament i ciberassetjament té dret a la protecció, informació, suport, assistència i atenció i a la participació activa des de l'inici i durant tot el procés de la intervenció i, per un temps adequat, després de concloure-la, així com a rebre un tracte respectuós, professional, individualitzat i no discriminatori. Aquesta fase ha d'executar-se amb la màxima celeritat possible i té un caràcter transversal al llarg de successives etapes de la intervenció post-assetjament i post-ciberassetjament.

Objectius fase 2:

- Dissenyar i implementar un mapa de protecció.
 1. Diagnosi de necessitats de protecció.
 2. Creació d'entorns segurs.
 3. Disseny i implementació d'un mapa de protecció en l'entorn escolar.
 4. Suport i acompanyament entre iguals.
 - 4.1. A nivell individual.
 - 4.2. A nivell grupal.
 - 4.3. Equips de suport de centre.
 5. Comunicació a la família del mapa de protecció.
 6. Visualització de referències de seguretat en tot el centre i entorn.
 - 6.1. Campanyes de sensibilització
 - 6.2. Mesures d'autoafirmació mitjançant la publicació i difusió de declaracions o manifestos contra l'assetjament i el ciberassetjament per part de la comunitat escolar.

III. FASE 3: Detecció de necessitats educatives i concreció

El que orienta com ens relacionem amb les persones i les respostes que donem davant determinades situacions són les actituds i valors. Així, en tota relació interpersonal basada en el binomi domini - submissió, com és el cas de l'assetjament i el ciberassetjament, cal conèixer quines actituds i valors el sostenen i què és el que motiva la conducta de l'alumnat implicat. Al llarg d'aquesta fase cal esbrinar què ha portat a l'alumnat que ha assetjat a tenir aquesta conducta. Això ajudarà a establir quines mesures reeducatives són les més adients per desenvolupar i potenciar les competències i habilitats que l'han d'ajudar a evitar que aquesta situació es reproduïxi i que sigui capaç de relacionar-se amb si mateix i amb els altres de manera positiva. Amb l'alumne que ha estat assetjat i ciberassetjat caldrà concretar les competències i habilitats que l'han d'apoderar per tal de fer front a la situació que ha viscut, eliminar i minimitzar el risc de rebre novament aquest tipus d'agressions.

A. Propostes d'actuació amb l'alumne/a que ha estat assetjat i ciberassetjat

1. Consideracions prèvies → És interessant que, una vegada detectades les necessitats de l'alumne assetjat i ciberassetjat pel professional del departament d'orientació en col·laboració amb el professional de l'EAP, la proposta d'actuacions i la seva implementació tinguin presents les consideracions proposades en el protocol del Departament d'Educació esmentat anteriorment.
2. Actuacions i recursos
 - 2.1. Establiment del pla de treball amb l'alumnat assetjat i ciberassetjat i compartir-lo amb la família
 - 2.2. Dimensió cognitiva: millora de les habilitats cognitives.
 - 2.3. Dimensió emocional: conèixer, reconèixer i gestionar emocions.
 - 2.4. Dimensió afectiva:
 - 2.4.1. Cultivar l'autoestima.
 - 2.4.2. Enfortir la resiliència
 - 2.4.3. Millorar l'empatia.
 - 2.4.4. Incrementar la tolerància a la frustració.
 - 2.5. Habilitats socials.
 - 2.5.1. Aprenentatge de l'assertivitat.
 - 2.5.2. Habilitats comunicatives.
 - 2.6. Dimensió moral: valors i actituds.
 - 2.7. Gestió positiva dels conflictes.
 - 2.8. Aprenentatge instrumental de la competència digital

B. Propostes d'actuació amb l'alumne/a que ha assetjat i ciberassetjat

1. Consideracions prèvies → És interessant que, una vegada detectades les necessitats de l'alumne que ha assetjat i ciberassetjat pel professional del departament d'orientació en col·laboració amb el professional de l'EAP, la proposta d'actuacions i la seva implementació tinguin presents les consideracions proposades en el protocol del Departament d'Educació esmentat anteriorment.
2. Actuacions i recursos:
 - 2.1. Establiment del pla de treball amb l'alumne/a que ha assetjat.
 - 2.2. Treball pautat:
 - Millorar l'autoconsciència, regulació emocional i reducció de l'ansietat i/o estrès.
 - Millorar les habilitats de comunicació interpersonal, especialment la no-verbals i l'escolta activa.
 - Treballar la dimensió afectiva des de l'empatia.
 - Desenvolupar la dimensió moral.
 - Entrenar-se en gestió positiva dels conflictes.
 - Foment de la presa de consciència sobre els sentiments i emocions dels altres i el desenvolupament de l'empatia en el context virtual.
 - Abordatge de contingut i formes de la cibercomunicació: Pautes de comunicació, codis de pràctica comunicativa, garanties de seguretat tècnica i emocional, ...
 - Treballar la dimensió afectiva dels entorns virtuals des de l'empatia.
 - Desenvolupament de la capacitat d'autoregulació mitjançant el desenvolupament en autoconeixement, autoacceptació, resiliència i percepció d'autosuficiència

tecnològica.

2.3. Abordar les mesures educatives de reparació i restauració al llarg de la intervenció amb un pla d'actuació entorn a:

- L'organització del reconeixement dels fets, l'acceptació de responsabilitats i la reparació dels danys (vegeu Fase 6).
- La fase de compromís de restitució.
- La planificació de la restauració de les relacions amb l'alumne assetjat i ciberassetjat i amb les persones implicades que es consideri necessàries.
- El seguiment dels compromisos.
- El treball de tancament del cas de l'alumne assetjador i ciberassetjador.

C. Propostes amb l'alumnat observador (grup-classe)

1. Consideracions prèvies → cal tenir presents les consideracions proposades en el protocol del Departament d'Educació esmentat anteriorment.
2. Treball col·lectiu amb les següents finalitats:
 - 2.1. Presa de consciència i la reflexió sobre l'assetjament i el ciberassetjament.
 - 2.2. Participació en el procés de restauració de les relacions entre els alumnes directament implicats i els que s'han vist afectats mitjançant la posada i el desenvolupament d'alguna pràctica restaurativa (vegeu Fase 6).
 - 2.3. L'entrenament de les capacitats i habilitats que han de facilitar l'observació, la confrontació col·lectiva d'aquestes situacions i l'oferiment d'ajuda.

IV. FASE 4: Col·laboració i compromís de les famílies.

En aquesta fase es reprèn el contacte amb les famílies de l'alumnat directament implicat en la situació d'assetjament i ciberassetjament que es va iniciar en les primeres fases d'intervenció. Convé no deixar passar més d'una setmana des de la primera entrevista per convocar les famílies novament. En aquesta segona trobada es tracta d'informar de les necessitats educatives detectades i la concreció de les actuacions que s'han començat a fer i es faran al centre així com demanar a les famílies quines actuacions estan fent a casa. En tot moment és important evitar culpabilitzar-les i que se sentin fiscalitzades. L'objectiu és col·laborar, compartir, complementar i donar coherència a les actuacions, que se sentin acompanyades i, sobretot, cercar el compromís mutu per oferir la millor resposta possible a la situació que estan vivint. Per a una gestió adequada dels casos de ciberassetjament, ja s'haurà establert prèviament una coordinació estreta de les actuacions entre famílies i centre educatiu per tal de garantir la seva col·laboració en relació amb la seguretat i el bon ús de les tecnologies.

V. FASE 5: Reconeixement, acceptació i reparació del dany.

És imprescindible, abans de plantejar cap mesura restaurativa, que l'alumnat que ha assetjat o ciberassetjat sigui capaç de reconèixer els fets i acceptar-ne la responsabilitat, com un primer pas en la reparació del dany. També caldrà buscar de quina manera l'alumnat que ha causat el dany pot reparar-lo i contribuir per tal que aquestes situacions no es tornin a produir. És important plantejar diferents fórmules de reparació: la directa, envers l'alumne/a que ha estat assetjat o ciberassetjat, i la

indirecta, respecte al grup i, si escau, respecte a la comunitat educativa, analitzant en cada cas les dificultats i els beneficis que aporta a les parts implicades. A més de la reparació del dany, és important treballar a fi que l'alumnat que ha patit la situació d'assetjament o ciberassetjament se senti reconegut i s'eviti qualsevol tipus de revictimització.

VI. FASE 6: Pràctiques reparadores i restauratives.

En una situació d'assetjament o ciberassetjament, un cop atesa la víctima, treballades les necessitats educatives amb tots els afectats i les afectades i reconeguts els danys, serà convenient valorar la possibilitat d'endegar un procés restauratiu per tal que les persones afectades, a partir del que ha passat, puguin posar en comú com s'han sentit i quines necessitats tenen per reparar i ser reparades i com donar-hi resposta de manera conjunta, amb l'objectiu de reparar-ne el dany i restaurar-ne les relacions. Cal evitar, però, en tot moment, una possible revictimització. Les pràctiques restauratives tenen el seu origen en la justícia restaurativa¹ i constitueixen un conjunt d'activitats, més o menys formals, que tenen com a objectiu desenvolupar comunitat i gestionar els conflictes tot reparant el dany i restaurant les relacions. Respon, doncs, a un doble enfocament: un de proactiu (crear comunitat) i un altre de reactiu (reparar danys i restaurar relacions), tot transformant-les i superant el model domini-submissió. Els processos restauratius són responsabilitzadors i capacitadors i, alhora, nocolpabilitzadors i no-estigmatitzadors i volen oferir espais de seguretat i confiança, facilitant l'apoderament de la víctima i l'assumpció, en l'agressor, d'un paper actiu i reflexiu sobre les causes i els efectes de les conductes.

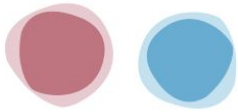
Hi ha diversos tipus de pràctiques restauratives.

- A. La mediació.
- B. Les reunions restauratives: estaran sempre subjectes tant a la voluntarietat, de la víctima i de l'autor/s, autora/res, com a la valoració de l'EAP i/o de l'orientador o orientadora del centre.
- C. Els cercles restauratius: la participació de l'alumne/a que ha patit l'assetjament o de qui/quins l'han exercit serà voluntària i sempre estarà subjecta a la valoració de l'EAP i/o de l'orientador o orientadora de centre.

VI. FASE 7: Seguiment del cas.

Si bé a curt termini es fa el seguiment de totes les mesures concretades a les diferents fases, un cop tancat el cas, caldrà supervisar i valorar l'eficàcia i efectivitat de les actuacions, i constatar que la situació d'assetjament o ciberassetjament no s'ha reproduït i que el clima de l'aula és l'adequat. Així, a mig i llarg termini, caldrà comprovar la consolidació de les actuacions, la seva eficàcia i el tancament final del procés.

1. Tancament positiu: Quan el grau d'eficàcia de les accions plantejades ha aconseguit l'assoliment dels objectius fixats al començament de les intervencions, l'assetjament i ciberassetjament s'ha erradicat i hi ha hagut un procés de reparació i de restauració de relacions.
2. Tancament negatiu: Quan el centre no disposa de garanties que la situació d'assetjament i ciberassetjament hagi estat resolta o que no es tornarà a produir. En aquest cas, caldrà reactivar, d'una banda, les mesures preventives genèriques i, d'altra, el treball individualitzat amb l'alumnat implicat.

5. Aspectes organitzatius

En la redacció del projecte, el centre s'ha tingut en compte:

a) Nivells, sectors i col·lectius als quals s'adreça el projecte i els processos de planificació.

El projecte d'innovació #aquíproubullying incideix en tres nivells d'intervenció:

- Centre
- Aula
- Entorn

A la vegada, es preveuen tres àmbits d'intervenció:

- Víctima
- Autor
- Observadors

I per últim, es contempen tres col·lectius:

- Alumnat
- Professorat
- Famílies

b) Recollida d'informació:

L'equip impulsor és l'encarregat de recollir la documentació elaborada durant el procés de formació, elaboració i implementació.

c) Mecanismes de coordinació del projecte i funcions dels equips:

Per la coordinació del projecte s'han creat dos equips de referència (comissions mixtes) i un equip impulsor que integra als membres de la comissió de convivència.

EQUIP IMPULSOR #AQUÍPROUBULLYING → COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

FUNCIONS

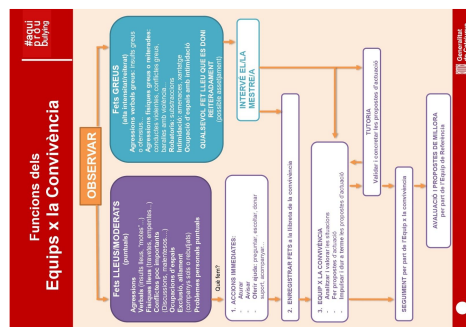
- Redacció, difusió i compliment de:
 - Pla de convivència de centre:
 - Pla d'acollida del professorat novell
 - Pla de benvinguda de l'alumnat nouvingut
- Coordinació i seguiment dels equips de referència.
- Elaboració i recollida de la documentació pertinent.

MEMBRE	CÀRREC	DESTINACIÓ HORÀRIA
Montse Bosch	Cap d'estudis ESO	1h/setmana
Verónica Upton	Directora pedagògica EI-EP	
Laura Ruíz	Psicopedagoga ESO	
Mireia Blanco	Psicopedagoga EP	

EQUIP per la CONVIVÈNCIA - Comissió mixta

FUNCIONS

MEMBRE	CÀRREC	DESTINACIÓ HORÀRIA
Verónica Upton	Directora pedagògica EI-EP	1h/mes Treball en xarxa
Ramon Tribó / Vanessa Lara	Tutor/a P5	
Abel Tarragó/Juanjo García	Tutor P6	
A concretar	Representant famílies EI - EP	
Carme Canalejo	Coordinadora menjador	

6. Recursos

El centre haurà de preveure els recursos necessaris per al desenvolupament de les actuacions del projecte.

Podeu fer un recull dels recursos digitals, tecnològics, audiovisuals, materials... així com els espais físics, recursos propis i externs... que fareu servir.

ACTUACIONS PER TAL DE ...	RECURSOS
Sensibilitzar la comunitat	Espais del centre. Equips de treball implicats. Recursos tecnològics (projector, pantalla, ordinador...) XXSS
Prevenir l'assetjament	Espais del centre. Equips de treball implicats. Recursos tecnològics (projector, pantalla, ordinador...) XXSS
Detectar l'assetjament	Espais del centre. Equips de treball implicats. Recursos tecnològics (projector, pantalla, ordinador...)
Intervenir davant l'assetjament	Espais del centre. Equips de treball implicats. Recursos tecnològics (projector, pantalla, ordinador...)

7. Mecanismes d'avaluació

Els indicadors elaborats amb aquests objectius específics han de permetre definir el punt de partida del centre i, un cop implementat el projecte, valorar el grau d'assoliment dels objectius específics. L'avaluació del grau d'assoliment dels objectius generals i de l'impacte del programa es realitzarà a partir dels següents indicadors:

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS	GRAU D'ASSOLIMENT
Sensibilitzar la comunitat escolar de la importància de prevenir i eradicar l'assetjament entre iguals.	Sensibilitzar a l'alumnat a les hores de tutoria, especialment el Dia Internacional contra l'assetjament escolar.	Mitjana d'activitats de sensibilització realitzades per centre a tota la comunitat educativa	<i>Dades numèriques:</i> percentatge d'activitats de sensibilització de cada un del sectors previstes vs realitzades.
	Sensibilitzar als professionals, docents i PAS.		
	Sensibilitzar a les famílies.		
Formar la comunitat escolar per tal de prevenir, detectar i intervenir davant possibles situacions d'assetjament entre iguals.	Traspassar a tota la comunitat educativa la formació rebuda per part dels professionals docents de l'equip de referència del programa #aquiproubullying (reunions de pares, claustres...).	Mitjana del percentatge de participació de cada sector de la comunitat escolar en les activitats formatives sobre el total de persones formades.	<i>Dades numèriques:</i> Percentatge total de participació en les activitats de formació proposades.
		Nombre d'activitats formatives realitzades per a cada un dels sectors de la comunitat escolar	<i>Dades numèriques:</i> Percentatge d'activitats de formació de cada un del sectors previstes vs realitzades.

Apoderar i implicar l'alumnat per detectar i aturar els processos d'assetjament escolar mitjançant accions de servei a la comunitat.	Implicar i acompanyar l'alumnat en la detecció i actuació davant de possibles situacions d'assetjament escolar.	Nombre d'alumnes que ha participat en accions del servei comunitari "Guaites".	<i>Dades numèriques:</i> Nombre total d'alumnes participants.
		Nombre d'alumnes que ha participat en accions del servei comunitari "Equips X la convivència".	<i>Dades numèriques:</i> Nombre total d'alumnes participants.
Prevenir possibles situacions d'assetjament en el centre educatiu.	Implementar activitats de cohesió de centre i prevenció de situacions d'assetjament (apadrinament, mediació entre iguals, videojoc Happy...).	Nombre d'actuacions per centre orientades a prevenir l'assetjament.	<i>Dades numèriques:</i> Percentatge de les actuacions previstes orientades a prevenir l'assetjament vs realitzades.
Detectar, intervenir i aturar les situacions d'assetjament escolar.	Implementar el protocol d'assetjament escolar del centre.	Nombre de situacions d'assetjament detectades.	<i>Dades numèriques</i>
		Percentatge de casos en què s'ha aconseguit aturar i revertir el procés d'assetjament.	<i>Dades numèriques</i>
		Percentatge d'alumnes que considera que rep assetjament.	<i>Dades numèriques</i>